

Avalent>Otsige õigusvaldkonna spetsialisti>Lela ekspert

Lela ekspert

Saksamaa

I. Ekspertide nimekirjad ja registrid

Olemas on põhjalikud ekspertide registrid. Eri spetsialiseerumisvaldkondi on ligikaudu 200–300.

Kaubandus- ja tööstuskodade riiklikult määratud ja vannutatud eksperdid leiata [siit](#).

Käsitöökodade riiklikult määratud ja vannutatud eksperdid leiata [siit](#).

Põllumajanduskodade riiklikult määratud ja vannutatud eksperdid leiata [põllumajanduskodade piirkondlikelt veebisaitidelt](#).

Arhitektide kodade riiklikult määratud ja vannutatud eksperdid leiata [piirkondlike arhitektide kodade veebisaitidelt](#).

Teavet inseneride kodade riiklikult määratud ja vannutatud ekspertide ja registrite kohta leiata [siit](#).

Raamatupidajate kodade registreeritud eksperdid leiata [siit](#).

Veel ühe andmebaasi leiata riiklikult määratud ja vannutatud ekspertide ühenduse veebisaidilt <https://www.bvs-ev.de/sachverstaendigenverzeichnis/>.

Meditsiiniekspertide puhul riikliku määramise ja vannutamise kohustus ei kehti. Meditsiinieksperti leidmiseks on nimekirjad meditsiiniühenduste piirkondlikel veebisaitidel.

Eksperti nimetamine registrist on tava, mida kohtud laialdaselt järgivad. Nõuetele vastavuse korral registreeritakse ekspert automaatselt. Riiklikult määratud registreerimiskodad vastutavad registrite kiire ajakohastamise eest.

Peamised õigusaktid, mida Saksamaal kohtuekspertiisi suhtes kohaldatakse, on järgmised:

tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Zivilprozessordnung, ZPO*) § 401 jj;

kaubanduse reguleerimise seaduse § 36;

käsitöökodade reguleerimise seaduse § 91;

haldusmenetlusnormid;

kriminaalmenetlusnormid;

kodade tegevusjuhised.

II. Eksperti kvalifikatsioon

Isiku võib kanda ekspertide nimekirja, kui tal on oma erialal eriti hea kvalifikatsioon. Nimekirja kandmiseks on nõutav, et taotlejal oleksid asjakohased erialased kogemused. Asjatundlikkust tuleb tõendada, esitades ekspertitöö kohta nõuetekohased dokumendid (nt elulookirjeldus, kõigi asjakohaste akadeemiliste ja kutsekvalifikatsioonide tunnistuste, töökogemuse tõendite, soovitude, aruannete, koolitustunnistuste koopiad). Kontrolli teevad ka tööstus- ja kaubandus-/käsitöökodad ning arhitektide ja inseneride puhul nende kutsekojad. Lisaks kvalifikatsioonile tuleb esitada teave ka täiendusõppe ja kogemuste kohta ning näidata sõltumatust ja erialast kohusetunnet.

Riiklikult määratud ja vannutatud eksperdid registreeritakse tavaliselt viieks aastaks. Enne viieaastase perioodi lõppu peavad nad selleks, et neid uuesti määrataks ja seega veel viieks aastaks registreeritaks, tõendama oma pädevust, erialast kohusetunnet ja täiendusõppes osalemist (see võib toimuda näiteks uue viieaastase registreerimisperioodi jaoks esitatavate aruannete kontrollimise ja läbivaatamise põhjal). Koolitust peavad pakkuma vastutavad asutused. Kui ekspert ei järgi talle kehtestatud nõudeid või ei ajakohasta oma oskusi, on kodadel õigus ta registrist kustutada.

III. Ekspertide tasustamine

Tsiviil-, haldus- ja kriminaalasjades arvutatakse tasu [Saksamaa kohtutöötajate töötasu ja hüvitiste seaduse](#) (*Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetzes*, JVEG) alusel.

Taotleda on võimalik avanssi ja ettemakseid.

Kui ekspert töötab kohtuväliselt, sõltub tasu individuaalsest hüvitislepingust.

IV. Ekspertide vastutus

Ekspert vastutab ebaõige eksperdiarvamuse eest, kui arvamuse on tellinud erasikud või kohtud. Kui kohtu jaoks töötav ekspert on koostanud ebaõige eksperdiarvamuse tahtlikult või raske hooletuse tõttu ja see ebaõige eksperdiarvamus on kohtuotsuse aluseks, on kahju kannatanud poolel võimalik pöörduda kahju eest hüvitise saamiseks kohtusse (tsiviilseadustiku (*Bürgerliches Gesetzbuch, BGB*) § 839a).

Kui ekspert töötab kohtuväliselt, kohaldatakse (lepingulist) vastutust käsitlevaid üldsätteid.

V. Lisateave ekspertiisimenetluse kohta

1. Ekspertide nimetamine

Eksperti nimetab kohus. Pooltel on siiski õigus teha ettepanekuid selle kohta, kes tuleks nimetada.

a) Eksperti nimetab kohus

Kohus kasutab tavaliselt ekspertide nimekirja või registrit. Kohus võib ka nimetada iga eksperti, keda peetakse sobivaks ja pädevaks. Kohtu nimetatud ekspert on ekspert, kelle on nimetanud ja keda juhendab kohus. Tema peamine kohustus on oma teadmiste piires kohut aidata.

b) Eksperti nimetavad pooled

Kui pooled lepivad kokku teatavate isikute ekspertideks nimetamises, peab kohus nende kokkulepet järgima, kuid kohus võib piirata poolte tehtud valiku teatava arvu isikutega.

Kui pool soovib nimetada oma eksperti, kes teda abistaks, käsitatakse seda eksperti mitte kohtu-, vaid eraekspertina.

2. Menetlus

a) Tsiviilkohtumenetlus

Kohus peab oma otsuseid põhjendama ja viitama eksperti järeldustele, kui kohus tugineb eksperdiarvamusele. Ekspertiarvamus ei ole kohtule siduv, kuid on otsuse tegemisel siiski sageli väga oluline. Kohapealse kontrolli korral peab ekspert võtma ühendust kõigi pooltega. Kui ekspert vajab näiteks pooltelt lisateavet, peab sellega üldjuhul tegelema kohus.

i. Ekspertiaruanne

Pooltel on võimalik määratud eksperti aruanne vaidlustada, esitades oma seisukoha või palgates eraeksperti ja esitades kohtule vastuhinnanguna tema aruande.

ii. Kohtuistung

Tõendite kogumiseks võib enne kohtuistungit algatada iseseisva menetluse (*selbständiges Beweisverfahren*). Sellega seoses võib eksperdi nimetada enne põhimenetluse toimumist. Sellise menetluse ulatus on piiratud tõendite säilitamisega hilisema kohtumenetluse jaoks või kohtuvaidluste vältimiseks. Kohtuistungil järgitakse tegevusjuhiseid ja menetlusnorme. Ekspert peab küsimustele vastama objektiivselt, arusaadavalt ja põhjalikult. Saksamaa menetlusõiguses risküsitlust ette nähtud ei ole, kuid küsimusi võivad esitada nii kohtunik kui ka vaidluse pooled.

b) Muu

Kriminaalasjades peaks kohus määrama eksperdi kohtuekspertide tunnustatud registrist; muu isik tuleks valida ainult juhul, kui see on eriasjaolude tõttu vajalik (kriminaalmenetluse seadustiku (*Strafprozessordnung*, StPO) § 73 lõige 2. Kohus võib eksperdi tegevust suunata. Muud õigusnormid leiate [kriminaalmenetluse seadustikust \(*Strafprozessordnung*, StPO\)](#).

Siin esitatud teave on kogutud projekti „Leia ekspert“ („Find an Expert“) käigus riikide kontaktisikutelt, kelle on valinud Euroopa asjatundlikkuse ja ekspertide instituut (EEEI).

Viimati uuendatud: 27/04/2023

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.